

Rapport 27

Sociaal-demografisch profiel en gezondheid van 6- en 12-jarige jongeren (cohorten JOnG!) in Vlaanderen

Onderzoekers: Cécile Guérin¹, Ciska Pieters¹, Mathieu Roelants¹

Promotoren: Karel Hoppenbrouwers¹, Karla Van Leeuwen², Annemie Desoete³, Roeljan Wiersema³

¹ Dienst Jeugdgezondheidszorg, KU Leuven

² Onderzoeksgroep Gezins- en Orthopedagogiek, KU Leuven

³ Vakgroep Experimenteel-Klinische en Gezondheidspsychologie, UGent

Samenvatting

De studie JOnG! is een onderzoek naar de gezondheid, ontwikkeling, opvoeding, gedrag, en zorgnood- en zorggebruik van kinderen in Vlaanderen, en is onderdeel van het meerjarenprogramma van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. In dit rapport wordt verslag uitgebracht van het sociaal-demografisch profiel, en van een aantal aspecten van de gezondheid van bijna 1900 zesjarige kinderen (geboren in 2002) en 1500 twaalfjarige jongeren (geboren in 1996), woonachtig in 8 regio's van Kind en Gezin verspreid over de verschillende Vlaamse provincies. De gegevens zijn afkomstig van een schriftelijke bevraging die in de periode maart-juni 2009 (gemiddelde leeftijd van de respondenten is op dat ogenblik respectievelijk 6,7 jaar en 12,7 jaar) werd ingevuld door de ouders van beide groepen, en nog een aparte vragenlijst door 12-jarige jongeren zelf. De deelnemers aan de JOnG!-studie vertegenwoordigen respectievelijk 19,2% en 15,2% van de doelpopulatie, bestaande uit alle 6- en 12-jarigen die op het ogenblik van de bevraging volgens het Vlaams personenregister woonachtig waren in de 8 betrokken regio's.

Het profiel van de JOnG!-respondenten in beide cohorten is erg vergelijkbaar met dat van dezelfde Vlaamse geboortecohorten op het vlak van geslachtsverdeling van de kinderen en jongeren, en de leeftijd van hun moeder bij de bevalling. Voor andere sociaal-demografische indicatoren is directe vergelijking met de betreffende Vlaamse cohorten niet eenvoudig, omdat vaak Vlaamse referentiegegevens voor deze specifieke leeftijdsgroepen ontbreken. Toch blijkt het profiel van de beide JOnG!-cohorten, onder meer op vlak van opleidingsniveau en tewerkstellingsgraad van de ouders,

gezinsinkomen en armoederisico van het gezin, en herkomst van beide ouders, voldoende gevarieerd, met een redelijke vertegenwoordiging van de zogenaamde sociaaleconomisch zwakkere groepen, om de impact van de belangrijkste indicatoren op parameters van gezondheid, ontwikkeling, opvoeding, gedrag, en zorgnood en zorggebruik in beide steekproeven op een methodologisch correcte manier te onderzoeken.

Grosso modo bevestigen de pre- en perinatale indicatoren van beide JOnG!-cohorten, met name het voorkomen van sommige zwangerschapsverwickelingen, en de proporties prematuur geboren kinderen en kinderen met een laag geboortegewicht, het profiel dat hieromtrent beschikbaar is voor de respectieve volledige Vlaamse geboortecohorten.

Dit rapport schetst ook een beeld van het voorkomen van ernstige gezondheidsproblemen sinds de geboorte en de voorbije 12 maanden, de frequentie en het type van medicatiegebruik, de frequentie van ziekenhuisopname, chirurgische ingrepen en ongevallen, en het voorkomen van een reeks van emotionele, gedrags- en ontwikkelingsstoornissen, zoals gerapporteerd door ouders in beide leeftijdsgroepen.

Dit rapport omvat een beschrijvende analyse van de gezondheidsgegevens van respondenten van beide JOnG!-cohorten, die de basis is voor de longitudinale opvolging van de gezondheid van deze cohorte in opeenvolgende metingen. De analyse van determinanten en tijdtrends van gezondheid komen in volgende rapporten aan bod. In andere rapporten en nota's (Feiten & Cijfers) wordt voor dezelfde cohorten op een vergelijkbare manier verslag uitgebracht over onder meer aspecten van de opvoeding, de (leer- en reken-)ontwikkeling, lichamelijke klachten en zelfverwondend gedrag van jongeren, het temperament, en de zorgnood en zorgbehoeften van deze kinderen/jongeren en hun gezinnen. Verslag hiervan is terug te vinden op de website van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (www.steunpuntwvg.be/jong).